

02.11.2021

Asia/3

§ 585

Kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäväksi otettu maankäyttöjohtajan päätös 20.9.2021 § 119 koskien Haagassa sijaitsevien Runar Schildtin puiston, Orapihlajapuiston ja Orapihlajatien puistikon puistosuunnitelmien hyväksymistä

HEL 2021-005669 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä seuraavat puistosuunnitelmat:

- Runar Schildtin puisto nro VIO 6040/1
- Orapihlajapuisto nro VIO 6041/1
- Orapihlajatien puistikko nro VIO 6042/1.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Petra Rantalainen, projektinjohtaja, puhelin: 310 39795
petra.rantalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro VIO 6040/1
- 2 Suunnitelmapiirustus nro VIO 6040/1
- 3 Suunnitelmaselostus nro VIO 6041/1
- 4 Suunnitelmapiirustus nro VIO 6041/1
- 5 Suunnitelmaselostus nro VIO 6042/1
- 6 Suunnitelmapiirustus nro VIO 6042/1
- 7 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asian ottaminen ylemmän toimielimen käsiteltäväksi

Kuntalain (410/2015) 92 §:n mukaan kunnan ylempi toimielin tai hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voi ottaa alemman toimielimen tai viranomaisen päätöksen käsiteltäväkseen (ns. otto-oikeus). Hallintosäännössä voidaan määrätä, että tämä oikeus koskee vastavasti lautakuntia, niiden puheenjohtajia tai hallintosäännössä määrättyä kunnan viranhaltijaa asianomaisen lautakunnan alaisen viranomaisen tai lautakunnan jaoston toimivaltaan siirretyissä asioissa.

Asia on kuntalain 92 §:n 4 momentin mukaan otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa lain 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Oikaisuvaatimusaika on 14 päivää päätöksen tiedoksisaannista (Kuntal 138 §).

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 3 pykälän 2 momentin mukaan toimialalautakunta tai apulaispormestari voi ottaa lautakunnan käsiteltäväksi asian, jossa sen alainen toimielin tai viranhaltija on tehnyt päätöksen.

Maankäyttöjohtajan päätös (119 §) oli tehty 20.9.2021. Kaupunkiympäristölautakunta on päättänyt käyttää lautakunnan otto-oikeutta 28.9.2021 (521 §) maankäyttöjohtajan päätökseen. Päätös otto-oikeuden käyttämisestä on näin ollen tehty kuntalain mukaisessa määräajassa, ja päätöksen on tehnyt kuntalain 92 §:ssä tarkoitettu toimija.

Lähtökohdat ja tavoitteet

Suunnittelualueena on kolme Etelä-Haagassa sijaitsevaa puistoa. Puistot sijaitsevat Huopalahden juna-aseman ja Haagan alppiruusu puiston läheisyydessä.

Puistosuunnitelma koskee Runar Schildtin puiston eteläisintä osaa. Alue rajautuu idässä Orapihlajatiehen sekä nykyisiin ja uusiin tontteihin. Puistorajauksen länsiraja mukailee lännessä vanhaa ratapenkkaa, joka toimii nykyisin huoltotienä. Pohjoisessa puistosuunnitelman rajana toimii voimalinja-alue. Etelässä puisto liittyy Myyrmäen baanaan. Alue on voimassa olevassa asemakaavassa nro 12501 VP ja P merkinnöillä. Puistosuunnitelma on ulotettu osin myös LR-alueelle. Puistosuunnitelma sijoittuu rinnemaastoon sekä rinteeseen ja vanhan ratapenkan väliin jäävään alavampaan osaan, jossa virtaa oja. Nykyisin alue on metsää, jossa kasvaa runsaasti hyväkuntoista puistoa. Runar Schildtin eteläosaa koskevan puistosuunnitelman pinta-ala on 11 994 m². Puiston eteläosan kunnostuksen tavoitteena on huomioida uuden asemakaavan vaikutuksen kevyen liikenteen yhteyksiin ja nykyaikaistaa alueen hulevesien hallintaa.

Orapihlajapuisto sijaitsee Paatsamatien varrella, lähellä Alppiruusu puistoa. Puisto rajautuu Paatsamatiehen, asuinkerrostalonttiin, uu-

teen asuinkerrostalotonttiin sekä olevaan puistoon. Orapihlajapuisto on voimassa olevassa asemakaavassa 12501 VP merkinnällä. Orapihlajapuiston pinta-ala on suunnitellulta alueelta 1 768 m² sisältäen kallioalueen päälle jatkuvan puistoreitin. Tavoitteena on rakentaa vanhalle katualueen osalle uutta puistoa alueen henkeen sopivaksi samalla toimien alueen kevyen liikenteen läpikulkupuistona.

Orapihlajatie puistikko on pieni puistikko Orapihlajatie ja Pitäjänmäen baanan välissä. Lännessä puisto rajautuu uusiin tontteihin. Orapihlajatie puistikko on voimassa olevassa asemakaavassa 12501 VP ja P merkinnöillä. Orapihlajatie puistikon pinta-ala on 356 m². Puistikko palvelee läpikulkupuistikkona.

Liito-oravien huomioon ottaminen

Liito-orava otetaan huomioon kaupungin omassa toiminnassa maankäytön yleissuunnittelusta ylläpitoon. Toimintaa ohjaa liito-oravan huomioimisen toimintatapamalli, mikä on päätetty ottaa käyttöön koko kaupunkiympäristön toimialalla vuonna 2020. Toimintatapamalli kertoo, miten liito-orava huomioidaan ennakoiden tai tapauksissa, jossa liito-oravahavainto tehdään kesken prosessin. Toimintatapamallissa on määritelty kaupungin eri palveluiden roolit ja vastuut, ohjeistettu eri toimijoita liito-oravan huomioimiseen liittyvissä asioissa ja luotu yhtenäiset käytännöt yhteistyöhön ELY-keskuksen kanssa. Liito-oravatietoja ja toimintatapamalli on lisätty intranet-sivustolle kaupunkiympäristön toimialan suunnitteluportaaliin kaikkien suunnittelijoiden käyttöön.

Kaupungin karttapalvelussa ja sisäisessä käytössä olevassa karttapalvelu Vipusessa on saatavilla ajankohtaista, vuosittain tehtyihin inventointeihin perustuvaa tietoa liito-oravien ydin- ja elinalueista sekä vuosittain päivittyvä liito-oravaverkostokartta. Verkostokartan avulla on pyritty muodostamaan kokonaiskuva liito-oravan ydin- ja elinalueista ja liito-oravien todennäköisistä liikkumisreiteistä alueilta toiselle. Tietoa hyödynnetään kaikessa suunnittelussa ja kaupungin toiminnassa.

Liito-oravien huomioiminen Runar Schildtin puistossa, Orapihlajapuistossa ja Orapihlajatie puistikossa

Liito-oravien ydinalueet ja reitit on tarkastettu paikkatietopalvelusta suunnittelun alkaessa. Todettiin, että liito-oravien ydinalueet, oletetut liikkumisreitit tai reittien katkokset eivät ulotu puistojen suunnittelualueelle. Lähin ydinalue sijaitsee Runar Schildtin puiston pohjoispuolella. Lähimmän ydinalueen ja suunnittelualueen välillä kulkee voimalinja, jonka voidaan olettaa hidastavan liito-oravan liikkumista. Myös suunnittelualueen eteläpuolella on ydinalue. Suunnittelualueen ja eteläpuolisen ydinalueen välillä kulkee junarata, mikä vaikeuttaa ja osittain estää liito-oravien liikkumista.

Maankäyttöjohtajan päätöksen jälkeen selvitettiin uusimmat kartoitus-tiedot Ympäristöpalveluilta. Todettiin, että suunnittelualueella tai suunnittelualueen läheisyydessä ei esiintynyt uusia havaintoja tai kolopuita.

Runar Schildtin puiston osalta rakentaminen ei heikennä liito-oravan leviämistä suunnittelualueelle. Puistoon rakennetaan portaat aivan uuden kerrostalokorttelin viereen. Tältä osalta joitain puita joudutaan kaatamaan. Suunnittelualueelle rakennettava hulevesiallas ei juurikaan heikennä alueen puustoisuutta. Allas tukeutuu nykyisiin maastonmuotoihin ja sen pohjoispäähän rakennetaan matala valli ja huoltopaikka. Muuten alueen puusto säilytetään ja sen metsäisyydestä huolehditaan jatkossakin hoitosuunnitelman avulla. Voidaan katsoa, että alueella säilyy liito-oravien pesintään, ruokailuun sekä leviämiseen ja liikkumiseen sopivaa puustoa.

Rakentamisen alkaessa pyydetään vielä Ympäristöpalvelujen maastokatselmus urakka-alueelle.

Suunnitelma

Runar Schildtin puisto, suunnitelmapiirustus nro VIO 6040/1 (liite 2)

Runar Schildtin puistoon rakennetaan puuportaat sekä uusi valaistu kivituhkaraitti muodostamaan kulkuyhteyden Orapihlajatie ja Pitäjänmäen baanan välille. Portaisiin on suunniteltu teräksiset käsijohteet ja vaunuluiska. Portaat eivät ole talvikunnossapidettävät. Puistoon rakennetaan Orapihlajantien suunnalta tuleville hulevesille kalliorinteeseen sijoittuva uusi oja sekä puiston alavaan osaan hulevesien tulva-allas, joka rankkasateella tasaa radan alittaviin rumpuihin johdettavaa hulevesivirtaamaa. Altaan tarve, sijoitus ja mitoitus perustuu laadittuun hulevesiselvitykseen (Orapihlajatie hulevesiselvitys, SITO, 2017). Tulva-allas sijoittuu osin puistoalueelle ja osin LR-alueelle. Tulva-allas sijoittuu luontevasti maastonmuodoiltaan loivapiirteiseen ja alavaan puiston osaan ja altaan alueella säilytetään nykyinen oja ja puusto. Altaan pohjoiseen päähän sijoitetaan uusi maavalli muodostamaan altaalle tarvittavan tasaustilavuuden.

Orapihlajapuisto, suunnitelmapiirustus nro VIO 6041/1 (liite 4)

Orapihlajapuistoon toteutetaan valaistu puistopolku, jonka varteen sijoitetaan uusia kalusteita, penkki ja syväkeräyssäiliö. Polulta rakennetaan myös puiset portaat jyrkkää kalliorinnettä ylös nykyisille puistoreiteille. Portaisiin on suunniteltu teräksiset käsijohteet ja vaunuluiska. Puiston kulkuväylät ja portaat eivät ole talvikunnossapidettäviä. Puisto on valtaosin entiselle katualueelle toteutettavaa uutta viheraluetta, johon istutetaan sipulikukka-, pensas- ja puuistutuksia.

Orapihlajtien puistikko, suunnitelmapiiirustus nro VIO 6042/1 (liite 6)

Orapihlajtien puistikossa nykyinen avokallio säilytetään. Kallion länsipäätä louhitaan Orapihlajatieltä baanalle linjattavan hulevesiviemärin vuoksi. Kulkuyhteyttä Orapihlajatieltä radan varteen parannetaan ja asennetaan uudet puistovalaisimet.

Suunnitelmien tarkempi kuvaus ilmenee suunnitelmaselostuksista nro VIO 6040/1 (liite 1), nro VIO 6041/1 (liite 3) ja nro VIO 6042/1 (liite 5).

Puistot sopeutuvat asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttävät toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset, mutta eivät täytä kaikilta osin esteettömyyden perustason vaatimuksia.

Vuorovaikutus

Puistosuunnitelmaluonnokset ovat olleet esillä kaupunkiympäristön Sörnäistenkadun asiakaspalvelupisteessä ja Helsingin kaupungin internetsivuilla 1.4.–14.4.2020 välisen ajan samanaikaisesti suunnitteilla olleiden katusuunnitelmien kanssa. Erillistä suunnitelmaluonnoksien esittelytilaisuutta ei pidetty pandemiamääräysten takia. Asukaspalautteet on kirjattu vuorovaikutusmuistoon, joka on liitteenä (liite 7).

Puistosuunnitelmat ovat olleet nähtävillä 26.5.–8.6.2021 välisen ajan samanaikaisesti suunnitteilla olleiden katusuunnitelmien kanssa. Suunnitelmien nähtävillä olosta on ilmoitettu kirjallisesti suunnittelualueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille.

Puistosuunnitelmista on tehty yksi muistutus.

Muistutuksen käsittely

Muistutus

Muistuttaja esittää muistutuksessaan seuraavaa: Eliel Saarisen tien tunnelin viherkansi. Onko erillinen Raide-jokeri projekti, vai voidaanko huomioida se tässä samassa yhteydessä? Tunnelin kannen siistiminen pysyvällä siistillä ratkaisulla joka ei rehevöidy nokkosista. Mikäli Eliel Saarisen tien tunnelin kansi ei liity tähän suunnitelmaan, edellytämme että kaupungin virkamiehet ja hankkeiden suunnittelijat välittävät tämän vaatimuksen oikealle taholle. Eliel Saarisen tien tunnelin ympärillä ja alla tehdään hankkeita ja taloyhtiömme ja haagalaiset olettavat, että tunnelin viherkansi uusitaan perusteellisesti. Viherkansi oli upea valmistumisen yhteydessä, mutta sen hoito laiminlyötiin totaalisesti heti valmistumisen jälkeen. Tämän johdosta rikkaruohot ja nokkoset valtasivat viherkannen heti valmistumisvuonna ja takuuajana. Kaupungin olisi täytynyt ehdottomasti vaatia, että takuuajana ja tietysti sen jälkeenkkin viherkantta olisi hoidettu. Lopputulos oli, että rikkaruohot ja nokkoset val-

tasivat koko viherkannen. Viherkansi alentaa sen ympärillä olevien asuntojen arvoa. Viherkannen kunto on iso puheenaihe haagalaisten keskuudessa. Helsingin kaupungin on kunnostettava Eliel Saarisen tunnelin viherkansi joko tämän työn yhteydessä tai Raide-Jokeri remontin yhteydessä. As Oy Orapihlajantie 4 on säännöllisesti asiasta reklamoinut kaupungille, mutta valitettavasti tuloksetta. Mikäli viherkansi jää kunnostamatta tämän hankkeen tai Raide-Jokerin yhteydessä, olisi se suunnattoman ikävää.

Baanan ja Eliel Saarisen tien risteyksessä oleviin pensasistutuksiin on hyvä huomioida citykanit joiden yhdyskunta asuu rinteessä johon istutukset ovat suunniteltu. Rinteessä oleva citykani yhdyskunta on taloyhtiöille todellinen riesa. Syövät pihojen pensaat ja aiheuttavat valtavia lisäkustannuksia taloyhtiöille. Kaupungin tulee hoitaa ko. alueen citykanien pyydystäminen ja pesien hävityksen. Citykanien pyydystäminen, kolojen tukkiminen ja kasvien valinta ja/tai suojaaminen siten, etteivät kasvit kuole heti. Toiveena lisäksi, että Orapihlajatie 4 ja Orapihlajatie 6 puoleiseen rinteeseen istutetaan sen verran tiheästi pensaikkoo, ettei ihmiset jatkossa oikaisisi taloyhtiöiden pihojen ja rinteiden läpi juna-asemalle. Juna-asemalle ohjaavia opasteita voisi myös lisätä. Muilta osin hienoa, että aluetta kehitetään ja jätetään puistomaista ympäristöä ja metsää, eikä kaikkea rakennuteta täyteen. Toivottavasti jatkossakin näin.

Esittelijän vastaus muistutukseen

Muistutus ei koske hyväksyttäviä puistosuunnitelmia vaan muistutuksen sisältö sijoittuu suunnittelualueen ulkopuolelle.

Elien Saarisen tien tunnelin viherkansi ei ole osa nyt päätettäviä katu- tai pyörätiesuunnitelmia. Välitämme palautteen Raide-Jokerin suunnittelijoille.

Baanan ja Eliel Saarisen tien väliseen rinteeseen on suunnitelmissa esitetty uusittavaksi koko rinteiden nykyinen istutusalue, sillä rakentaminen ja vieraslajiesiintymien poistaminen edellyttävät maisemointia laajemmin, mutta istutusalue säilyy nykyisen laajuisena jatkossa. Kaupungilla ei ole tarve esittää istutuksia laajemmalle alueelle. Mahdollisen tontin läpi oikaisun estämiseksi kiinteistö voi suunnitella kulun estäviä rakenteita esim. aita, istutusalue tontin puolelle. Nykyisin oikopolun kohdalla on tontin puoleisessa aidassa portti. Citykanien mahdollisesti aiheuttamat toimenpiteistä neuvotellaan kaupungin ylläpidon kanssa.

Liikennemerkit mukaan lukien opasteet suunnitellaan erikseen laadittavassa liikenteenohjaussuunnitelmassa. Liikennemerkeistä ei päätetä katu-, puisto-, ja pyörätiesuunnitelmissa, välitämme palautteen tiedoksi alueen liikennesuunnittelijalle.

Kustannukset ja aikataulu

Puistosuunnitelmien rakennuskustannukset ovat 457 000 (alv. 0 %).
Kustannukset jakautuvat seuraavasti:

	yht. euroa (alv. 0 %)	euroa/m ² (alv. 0 %)
Runar Schildtin puisto	256 000	21
Orapihlajapuisto	178 000	100
Orapihlajatien puistikko	23 000	64

Puistojen vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 5 200 euroa (alv. 0 %).

Rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodesta 2022 alkaen.

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaus

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 90 § momentti 1-4, kuntalaki 29 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 46 §.

Toimivalta

Hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 mom. kohdan 11 mukaan kaupunkiympäristölautakunta päättää katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksymisestä lukuun ottamatta taloudellisesti tai periaatteellisesti vähäisiä suunnitelmia.

Tiedoksianto

Päätös toimitetaan yleistiedoksiantona, koska vastaanottajia on yli 30. Asiakirjan nähtäville asettamisesta ilmoitetaan viranomaisen ilmoitustaululla.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Petra Rantalainen, projektinjohtaja, puhelin: 310 39795
petra.rantalainen(a)hel.fi

Liitteet

02.11.2021

Asia/3

- 1 Suunnitelmaselostus nro VIO 6040/1
- 2 Suunnitelmapiirustus nro VIO 6040/1
- 3 Suunnitelmaselostus nro VIO 6041/1
- 4 Suunnitelmapiirustus nro VIO 6041/1
- 5 Suunnitelmaselostus nro VIO 6042/1
- 6 Suunnitelmapiirustus nro VIO 6042/1
- 7 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Tiedoksi

maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu/Haapanen Sami
Hallinto- ja lakipalvelut, tietopalvelut/Krook Tanja
Liikunnan palvelukokonaisuus/Liikuntapaikat/Huurre Petteri

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 26.10.2021 § 565

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Maankäyttöjohtaja 20.09.2021 § 119